

ایران

روایتی از ناگفته‌ها و محرمانه‌های قدرت پهبادی ایران

مهرماه ۱۴۰۲

ایران چگونه صاحب

بزرگ‌ترین ناوگان پهباد رزمی منطقه شد؟

گفتگوی ایران با تهیه‌کننده و کارگردان مستند پرچمدار؛

ساخت پرچمدار باعث انقلاب فکری ام شد!

در ستایش ضلع سوم اقتدار

با نسل جدیدی از تهدیدات مواجه خواهد کرد و موجب خواهد شد این رژیم که پیش از این در تقاطعی از آتش موشکی قرار داشت، حالا در جبهه‌های جدید با تقاطع آتش پهبادی نیز مواجه شود، چه اینکه اخیراً یمن نیز به پهبادها و موشک‌های کروز و بالستیک با برد بیش از ۲۰۰۰ کیلومتر مجهز شده که برد آنها براحتی به سرزمین‌های اشغالی نیز می‌رسد.

در کنار برنامه گسترده ایران برای تجهیز متحدینش در جبهه مقاومت، پهبادها به یکی از مهمترین محصولات در سید صدارتی کشورمان نیز تبدیل شده‌اند، به طوری که امروز در پای این پرزده‌ها را می‌توان از خاورمیانه تا شرق آسیا و آمریکای جنوبی دید.

در واقع ایران مهمترین حوزه‌های نظامی خود را با متحدینش به اشتراک گذاشته است و این قدرت نمایی تا جاییست که رسانه‌های دنیا ایران را تجهیزکننده روسیه در حوزه پهبادی می‌دانند (روسیه‌ای که یکی از قطب‌های اول نظامی در دنیا محسوب می‌شود) و چینی‌ها به دنبال پهبادهای ایرانی هستند و علاوه بر آن، به گفته رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، میزان درخواست برای پهبادهای ایرانی از حد توان تولید آن بیشتر شده است.

همه اینها در کنار هم، یک مولفه را تقویت می‌کند و آن اینکه جمهوری اسلامی ایران با بکارگیری پهبادهای خود نقش قابل توجهی در افزایش قدرت جبهه مقاومت و به چالش کشیدن برتری نظامی آمریکا و متحدانش در منطقه ایفا می‌کند؛ موضوعی که مقامات آمریکایی نیز به آن اذعان دارند و آن را موجب نفوذ بیش از پیش ایران در منطقه می‌دانند.

یک بار دیگر به ابتدای این متن برگردیم. فرمانده وقت سنتکام به درستی متوجه روند افزایش قدرت ایران و ضرب نفوذ آن در منطقه شده بود. اگرچه نباید از رویکرد ایران هراسی آمریکایی‌ها و غربی‌ها در نحوه پرداختن به توانایی‌های نظامی ایران غافل شد. او در آن سخنرانی در کنگره هشدار هم می‌دهد و می‌گوید: "تا زمانی که نتوانیم شبکه‌ای برای شناسایی و انهدام سامانه‌های پروازی بدون خلبان تولید کنیم، برتری در اختیار مهاجمان خواهد بود."

پرچمدار

FLAGSHIP

تهیه‌کننده و کارگردان محمد شلتوکی

روایتی از ناگفته‌ها و محرمانه‌های قدرت پهبادی ایران

بسیار مهمی در پی ریزی و روند حوزه پهبادی در ایران داشت - و این نقش تاکنون آنچنان که باید بازگو نشده - بسیار زیاد است و حزب الله نیز جز در موارد محدود، اطلاعات زیادی در این باره منتشر نکرده است.

این درحالی است که ارتش رژیم صهیونیستی در سال‌های اخیر - خصوصاً پس از جنگ ۳۳ روزه در سال ۲۰۰۶ - سرمایه‌گذاری گسترده‌ای برای ارتقای توان پدافند هوایی خود کرد و علاوه بر تشکیل یک شبکه یکپارچه پدافندی، سامانه‌های متعددی را برای حفاظت از آسمان فلسطین اشغالی بکار گرفت که سامانه گنبد آهنین معروف‌ترین آنهاست. با این حال، چند عملیات پهبادی حزب الله در آسمان این منطقه، نشان داد که اسرائیل با چالش‌های زیادی در مواجهه با توان نوظهور حزب الله مواجه است.

در یک نمونه، پهباد «ایوب» در اولین اعلام رسمی تجهیز حزب الله به پهباد، توانست با عبور از سیستم‌های پدافندی چند لایه، وارد آسمان فلسطین اشغالی شود و وقتی صهیونیست‌ها متوجه آن شدند که این پرزده با طی مسیر چندین کیلومتری و چند ساعت، خود را به نزدیکی نیروگاه اتمی «دیمونا» در جنوب سرزمین‌های اشغالی رسانده بود.

درهم‌تبدیلی و یکپارچگی عملیات پهبادی در جبهه مقاومت که این رزوها زرمزه ایجاد آن طی تشکیل شبکه یکپارچه پهبادی را می‌شنویم، اسرائیل را

گسترش یافت که به بکارگیری پهبادهای مشابه در سازمان رزم نیروهای مقاومت در سراسر این منطقه - از فلسطین تا یمن - و افزایش عملیات پهبادی این گروه‌ها بیانگر همین مسئله است.

با آغاز بحران در کشور سوریه از اوایل دهه ۹۰ شمسی، بلافاصله پهبادهای ایرانی مأموریت خود را در این کشور علیه گروه‌های تروریستی و تکفیری آغاز کردند و این مأموریت علاوه بر شناسایی، حوزه‌های رزمی را نیز شامل می‌شد.

حمایت ایران از مبارزین یمنی در سال‌های گذشته بخصوص در حوزه پهبادی، بدون شک یکی از اصلی‌ترین مولفه‌های پیروزی در یک جنگ ۸ ساله بود که برای اولین بار شاید قدرت و دقت کم نظیر پهبادهای ایرانی را در آینه جنگ یمن به نمایش درآورد.

تجهیز گروه‌های مقاومت فلسطینی به هواپیماهای بدون سرنشین و از همه مهمتر تجهیز حزب الله لبنان به این پرزده‌های رزمی، معادلات نبرد با رژیم صهیونیستی را تغییر داد و این تغییرات به صورت محسوس در این منطقه دیده شد که یک نمونه اخیر آن، تحمیل اراده لبنان به اسرائیل در موضوع میدان گازی کاربش (یکی از نزاع‌های تاریخی بین اسرائیل و لبنان) بود.

سخن درباره تجهیز حزب الله - به عنوان اصلی‌ترین متحد ایران و خط مقدم مقابله با صهیونیست‌ها - که یکی از فرماندهانش (شهید حسان لقیس) نقش

مهدی بختیاری

آوریل ۲۰۲۱ (ژنرال مک کنزی) فرمانده وقت «سنتکام» (قرارگاه مرکزی آمریکا در خاورمیانه و شمال آفریقا) با حضور در کنگره اعلام کرد که "برای اولین بار از زمان جنگ کره (اوایل دهه ۵۰ میلادی) آمریکا برتری هوایی در منطقه را در عرصه عملیاتی از دست داده است."

این شاید اولین و یکی از مهمترین اظهارات علنی و رسمی مقامات آمریکایی درباره جدیدترین مولفه قدرت نظامی ایران بود.

ایران از سال‌ها قبل (تقریباً هم‌زمان با حوزه موشکی در اواسط سال‌های جنگ) تمرکز بر روی استفاده از هواپیماهای بدون سرنشین را آغاز کرد اما روند پرشتاب تر در حوزه موشکی و اخبار و چالش‌های پیرامون آن، توجهات کمتری را به حوزه پهبادی جلب کرد.

روند پهبادی در نیروهای مسلح ایران تا مدت‌ها مورد توجه واقع نشد اما در سال‌های اخیر با طراحی، ساخت و بکارگیری انواع پرزده‌های بدون سرنشین که در ادبیات نظامی ایران به پهباد (پرزده هدایت پذیر از دور) شهرت یافتند، به یکی از مهمترین، مؤثرترین و البته چالشی‌ترین حوزه‌های نظامی ایران تبدیل شده است.

پرزده‌های ایرانی که امروز با طیف متنوعی از آنها در نیروهای مسلح و در عرصه‌های مأموریتی مختلف - از شناسایی تا رزمی - مواجهیم، به سرعت رشد کرد و اندکی بعد، حضور آن از مرزهای ایران نیز فراتر رفته و امروز به یکی از اصلی‌ترین ابزارهای جمهوری اسلامی ایران برای پشتیبانی از متحدینش در منطقه بخصوص در «جبهه مقاومت» تبدیل شده است.

وقتی صحبت از «جبهه مقاومت» به میان می‌آید، منظور بر روی نقشه، منطقه بزرگیست که گسترده آن بخش‌های بزرگی از غرب آسیا در سوریه، عراق، لبنان، فلسطین، تا یمن را در برمی‌گیرد؛ منطقه‌ای که مهمترین دشمن ایران و جبهه مقاومت یعنی رژیم صهیونیستی نیز در آن قرار دارد.

در سال‌های اخیر، به موازات افزایش قدرت پهبادی ایران، توان پهبادی در جبهه مقاومت نیز به سرعت

یگان پهپاد سپاه
تا پایان جنگ با
انجام ۹۴۰ ماموریت
شناسایی هوایی و
ثبت ۵۴ هزار قطعه
عکس، موفق به
شناسایی ۱۸۵۷۰
کیلومتر مربع از
مناطق عملیاتی و
مواضع بعثی‌ها شد
که از حیث حجم
کار انجام شده در
مقایسه با امکانات
ابتدایی، یکی از
اقدامات شگفت
انگیز دوران دفاع
مقدس به شمار
می‌رود

ایران چگونه صاحب بزرگ‌ترین ناوگان پهپاد رزمی منطقه شد؟

گزارش

با توصیه استراتژیک حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به نیروی هوافضای سپاه مبنی بر افزایش تعداد پهپادهای رزمی، جمهوری اسلامی ایران امروز صاحب بزرگ‌ترین ناوگان پهپادهای رزمی تهاجمی در منطقه شده است.

شناسایی به واسطه غیرمسلح بودن شان، اهداف قابل شکاری برای جنگنده‌های رهگیر و پدافند هوایی عراق محسوب می‌شدند، رفته رفته از سال ۱۳۶۲ ایده استفاده از هواپیماهای مدل به ذهن رزمندگان یگان هوایی سپاه رسید و بنا شد باشگاه هوایی کشور در این زمینه نیروهای سپاه را آموزش دهند. نخستین تجربه استفاده از پهپاد در منطقه عملیاتی کانال پرورش ماهی رقم خورد و پس از آن «گردان رعد» هواپیماهای بدون سرنشین سپاه در اهواز و در پادگانی در نزدیکی جبهه‌ها با هدف تامین تصاویر شناسایی سپاه مستقر شد. سادگی ظهور عکس‌ها و به روز بودن آنها، وضوح بالای تصاویر،

نخستین سابقه بکارگیری پهپاد در ایران مربوط به پیش از انقلاب و خرید جنگنده‌های شکاری از ایالات متحده آمریکا است که در آن زمان به منظور تست و ارزیابی موشک‌های هواپه‌ها و توان رهگیری این جنگنده‌ها (خصوصاً جنگنده F-۱۴) تعدادی پهپاد هدف از آمریکا مانند MQM-۱۰۷ استرایکر و BMQ-۷۴ چوکار خریداری شد.

پس از انقلاب و آغاز جنگ تحمیلی نیز تا مدت‌ها نیاز مبرم جبهه‌های جنگ به تصاویر هوایی از مواضع بعثی‌ها به وسیله شناسایی و عکسبرداری توسط هواپیماهای شناسایی RF-۴ و در مقطعی RF-۵ تامین می‌شد. اما از آنجایی که جنگنده‌های

گسترده‌ی مناطق عکسبرداری، کم هزینه بودن پرواز و عدم نیاز به مهارت ویژه برای تفسیر عکس‌ها از جمله ویژگی‌هایی بود که خیلی زود کارایی و در اولویت بودن پهپادها را برای فرماندهان روشن کرد و باعث شد گردان رعد با موفقیت در ساخت پهپادهایی تحت عنوان تلاش‌های ۱ و ۲ و ۳ و مهاجر ۱ و ۲ به یگان پهپاد ارتقاء پیدا کند.

یگان پهپاد سپاه تا پایان جنگ با انجام ۹۴۰ ماموریت شناسایی هوایی و ثبت ۵۴ هزار قطعه عکس، موفق به شناسایی ۱۸۵۷۰ کیلومتر مربع از مناطق عملیاتی و مواضع بعثی‌ها شد که از حیث حجم کار انجام شده در مقایسه با امکانات ابتدایی، یکی از اقدامات شگفت‌انگیز دوران دفاع مقدس به شمار می‌رود.

به واسطه عملکرد موفق و چشمگیر این یگان در دوران دفاع مقدس، پس از جنگ نیز توسعه و تقویت توان پهپادی، هرچند با روندی کند اما مورد توجه قرار داشت تا آنکه از اوایل دهه ۸۰ تحول و رشد قابل توجهی با تولید پهپادهای خانواده مهاجر و ابابیل در دو مجموعه صنایع هوایی قدس

و هدایت دقیق سدید است، مهرماه سال ۱۳۹۱ رونمایی شد. این پهباد با مداومت پروازی ۲۴ ساعته، بین ۱۷۰۰ تا ۲۰۰۰ کیلومتر دورتر از محل برخاستن خود می‌تواند مأموریت رزمی اجرا کند. نمونه پیشرفته شاهد-۱۲۹ که از آن بعنوان MQ-۱۰ ایرانی نیز یاد می‌شود، نمونه هدایت ماهواره‌ای آن است که به گفته فرمانده نیروی هوافضای سپاه، توان حمل محموله آن ۱۰۰ کیلوگرم افزایش یافته است. درخشش شاهد-۱۲۹ در صحنه‌های مختلف عملیاتی و قابلیت‌های بالای رزمی آن به گونه‌ای نظرها را جلب کرد که علاوه بر نیروی هوافضای سپاه، سال گذشته نیروی دریایی ارتش نیز به جمع کاربران این پهباد در کشور پیوست و تعدادی از آنها با نام «سیمرغ» را برای اجرای عملیات‌های گشت دریایی و رزمی در منطقه سوم دریایی نیوت نداجا به کار گرفت.

شاهد-۱۹۱

آغاز دهه ۹۰، شروع فصل جدیدی برای توسعه توان پهبادی نیروی هوافضای سپاه به شمار می‌رود، چراکه در آذرماه سال ۱۳۹۰ خبر به غنیمت گرفتن پهباد آمریکایی «آر کیو-۱۷۰» که در آن زمان یکی از پیشرفته‌ترین و در عین حال سری‌ترین فناوری‌های نظامی آمریکا به حساب می‌آمد، در صدر اخبار رسانه‌های دنیا قرار گرفت.

پس از این اقدام و رمزگشایی از داده‌ها و اطلاعات این هواپیمای بدون سرنشین، رفته رفته کار مهندسی معکوس و تولید این پهباد در مرکز تحقیقات و جهاد خودکفایی نیروی هوافضای سپاه آغاز شد و در نهایت منجر به تولید طیف جدیدتری از پهبادهای رزمی مدرن در این نیرو شد.

شاهد-۱۹۱ نمونه مراقبتی، شناسایی، رزمی و در عین حال جنگ الکترونیک است که با الگو برداری از RQ-۱۷۰ و در مقیاس کوچکتری از آن ساخته شده است.

این پهباد که از موتور توربوجت برخوردار است، بیشترین سرعت ۳۰۰ کیلومتر بر ساعت، مداومت پرواز ۴.۵ ساعته، شعاع عملیاتی ۴۵۰ کیلومتر، سقف پرواز ۴۰ هزارپا و قابلیت حمل محموله به وزن ۵۰ کیلوگرم را دارد.

شاهد-۱۹۱ همچنین برای اجرای عملیات‌های رزمی می‌تواند ۲ بمب هوشمند هدایت دقیق سدید را درون محفظه زیرین خود حمل کند.

ویژگی بارز این پهباد، تاکتیکی بودن آن است؛ به این معنا که برای به پرواز درآمدن آن نیازی به پرتابگرهای معمول پهباد (Jato) و یا حتی باند پروازی وجود ندارد؛ شیوه به پرواز

درآمدن این پهباد اینگونه است که پهباد بر روی جایگاه ویژه‌ای روی یک خودرو تاکتیکی سوار می‌شود و این خودرو با حرکت سریع بر روی یک جاده صاف، نیروی اولیه لازم برای به پرواز درآمدن پهباد را تأمین می‌کند و پس از رسیدن به قدرت اولیه موتور، پهباد از جایگاه خود جدا می‌شود و به پرواز در می‌آید. دیگر نمونه از این پهباد، صاعقه نام دارد که از موتور ملخی به جای موتور توربوجت نیروی پیشران خود را تأمین می‌کند، اما در عین حال قابلیت حمل ۴ بمب هوشمند سدید را دارد. مزیت این روش پرواز این است که پهباد برای به پرواز درآمدن نیازی به تجهیزات اضافه و دست و پاگیر معمول در دنیا ندارد و همچنین از هر نقطه‌ای که تنها یک سطح صاف برای حرکت یک خودرو وجود داشته باشد، مانند خیابان، جاده، و یا حتی در خیابان‌های شهری هم می‌توان پهباد بمب افکن ته‌اجمی را به پرواز درآورد. شاهد-۱۷۸ نیز نمونه مقیاس اصلی پهباد «آر کیو ۱۷۰» است که از آن به منظور عملیات‌های شناسایی استفاده می‌شود.

شاهد-۱۳۳

شاهد-۱۳۳ دیگر عضو خانواده شاهد است که تاکنون اطلاعات رسمی در خصوص آن منتشر نشده است، اما بر اساس تصاویر منتشر شده از آن، یک پهباد مراقبتی-رزمی ملخی است که قابلیت حمل ۲ بمب هوشمند سدید را دارد و در آزمایش پهبادی نیروی هوافضای سپاه در سال گذشته نیز بر اساس تصاویر منتشر شده، دست کم بیش از ۲۰ فرزند آن مورد استفاده قرار گرفت.

توصیه استراتژیک رهبر انقلاب به نیروی هوافضای سپاه

آنچه تاکنون گفته شد، بررسی توانمندی‌های تنها یک نمونه از پهبادهای کشورمان و آن هم خانواده «شاهد» بود که در نیروی هوافضای سپاه توسعه یافته است، بی‌تردید دیگر دستاوردهای حوزه پهبادی مانند خانواده «مه‌اجر» و «ابابیل» نیز که طی سالهای اخیر در صنعت دفاعی کشورمان به پهبادهای رزمی تبدیل شده‌اند، از دیگر برگ‌های برنده جمهوری اسلامی ایران در حوزه پهبادهای به شمار می‌رود، اما چندی پیش سردار امیرعلی حاجی‌زاده فرمانده نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از یک استراتژی نظامی در حوزه به‌کارگیری پهبادهای پرده برداشته که توسط رهبر معظم انقلاب مطرح شده است.

رهبر انقلاب فرمودند اقدامات صورت گرفته بسیار خوب است اما تعداد پهبادهای کم است و باید آن را زیاد کنید

برش

فرمانده نیروی هوافضای سپاه با اشاره به یکی از توصیه‌های رهبری در خصوص به‌کارگیری پهبادهای رزمی، می‌گوید: در جلسه‌ای که ۳-۴ سال پیش در حوزه پهباد با رهبر معظم انقلاب داشتیم، ایشان فرمودند که اقدامات صورت گرفته بسیار خوب است، اما تعداد پهبادهای کم است و باید آن را زیاد کنید. پس از این موضوع همه برای افزایش تعداد پهبادهای بسیج شدیم.

توصیه رهبر معظم انقلاب در خصوص پهبادهای از آنجایی حائز اهمیت است که حکایت از درک عمیق فرمانده معظم کل قوا از واقعیت‌های عرصه رزم حتی در حوزه‌های تخصصی دارد، چراکه به‌کارگیری پهبادهای رزمی در عملیات‌های ته‌اجمی در صورتی که تک فروندی انجام شود، احتمال عدم موفقیت آن بسیار بیشتر از حالت ته‌اجم چندین فروندی خواهد بود. این موضوع را از سویی می‌توان با تاکتیک حمله دسته جمعی قایق‌های تندرو و احاطه هدف از زوایای مختلف مقایسه کرد که آن هم ابداعی نیروی دریایی سپاه در خلیج فارس است.

و هسا وابسته به وزارت دفاع آغاز شد. به موازات این اقدامات، در سالهای آغازین دهه ۸۰ نیز در مرکز تحقیقات و جهاد خودکفایی نیروی هوایی سپاه (هوافضای فعلی) تحقیقات و کارهای پژوهشی به منظور تولید پهبادهای شناسایی، مراقبتی و رزمی آغاز، که منتهی به تولد خانواده پهبادهای «شاهد» شد؛ خانواده پهبادهایی که طی سال‌های گذشته عمده مأموریت‌های شناسایی و رزمی نیروهای مسلح را چه در حوزه سرزمینی و چه در جبهه‌های مقاومت بر عهده داشته و از آن می‌توان بعنوان پرافتخارترین خانواده پهبادهای ایرانی یاد کرد.

شاهد-۱۲۱

اولین محصول آن پس از چندین سال تحقیق در اواخر دهه هشتاد با عنوان پهباد شناسایی «شاهد-۱۲۱» تولید و مورد بهره‌برداری عملیاتی قرار گرفت.

شاهد-۱۲۱ پهباد شناسایی مراقبتی نیروی هوافضای سپاه است که مداومت پروازی ۱۰ ساعت، شعاع عملیاتی ۷۰۰ کیلومتر و بیشترین سرعت آن ۱۸۰ کیلومتر بر ساعت است و همچنین می‌تواند محموله‌ای به وزن ۳۰ کیلوگرم را با خود حمل کند.

شاهد-۱۲۹

دومین محصول از خانواده شاهد، پهباد رزمی «شاهد-۱۲۹» است که به اعتقاد بسیاری از کارشناسان مسائل نظامی، این پهباد یکی از دارایی‌های استراتژیک و حیاتی نیروهای مسلح کشورمان محسوب می‌شود.

شاهد-۱۲۹ که نخستین پهباد رزمی ایران با قابلیت اجرای آتش علیه اهداف زمینی با استفاده از بمب‌های هوشمند

شاهد-۱۲۱ پهباد شناسایی مراقبتی نیروی هوافضای سپاه است که مداومت پروازی ۱۰ ساعت، شعاع عملیاتی ۷۰۰ کیلومتر و بیشترین سرعت آن ۱۸۰ کیلومتر بر ساعت است و همچنین می‌تواند محموله‌ای به وزن ۳۰ کیلوگرم را با خود حمل کند

خانواده پهپادهای شاهد این روزها
مشهورترین خانواده پهپادی ایران
هستند که آوازه آنها به بیرون از مرزهای
کشورمان نیز کشیده است.

خان

شاهد ۱۲۱

ماموریت: شناسایی و مراقبت
برد عملیاتی: ۷۰۰ کیلومتر
مداومت پروازی: ۱۰ ساعت
وزن برخاست: ۲۰۰ کیلوگرم
ارتفاع پروازی: ۱۲ هزار پا
بیشترین سرعت: ۱۸۰ کیلومتر بر ساعت

شاهد ۱۴۹ (غزه)

ماموریت: شناسایی و مراقبت رزمی
برد عملیاتی: بیش از ۲۰۰۰ کیلومتر
مداومت پروازی: ۳۶ ساعت
وزن برخاست: ۳۱۰۰ کیلوگرم
نوع موتور: توربوپراپ
سقف ارتفاع پروازی: ۳۵ هزار پا
بیشترین سرعت: ۳۵۰ کیلومتر بر ساعت

شاهد ۱۳۶

ماموریت: رزمی انتحاری
برد عملیاتی: ۲۰۰۰ کیلومتر
مداومت پروازی: ۱۲ ساعت
وزن برخاست: ۲۰۰ کیلوگرم
ارتفاع پروازی: ۳۵ هزار پا
بیشترین سرعت: ۱۸۵ کیلومتر بر ساعت

شاهد ۱۳۳

ماموریت: شناسایی و مراقبت رزمی
برد عملیاتی: ۱۵۰۰ کیلومتر
مداومت پروازی: ۱۱ ساعت
وزن برخاست: ۱۹۵ کیلوگرم
ارتفاع پروازی: ۱۲ هزار پا
بیشترین سرعت: ۲۲۰ کیلومتر بر ساعت

شاهد ۱۲۵

ماموریت: شناسایی و مراقبت
برد عملیاتی: ۷۰۰ کیلومتر
مداومت پروازی: ۶ ساعت
وزن برخاست: ۱۵۰ کیلوگرم
ارتفاع پروازی: ۱۳ هزار پا
بیشترین سرعت: ۱۵۰ کیلومتر بر ساعت

واده‌شاهد

شاهد ۱۷۱

ماموریت: شناسایی و مراقبت
برد عملیاتی: ۲۰۰۰ کیلومتر
مداومت پروازی: ۱۰ ساعت
وزن برخاست: ۳۰۷۰ کیلوگرم
ارتفاع پروازی: ۳۵ هزار پا
بیشترین سرعت: ۴۶۰ کیلومتر بر ساعت

شاهد ۱۲۹

ماموریت: شناسایی و مراقبت رزمی
برد عملیاتی: ۲۰۰۰ کیلومتر
مداومت پروازی: ۲۴ ساعت
وزن برخاست: ۱۱۵۰ کیلوگرم
ارتفاع پروازی: ۲۴ هزار پا
بیشترین سرعت: ۱۳۵ کیلومتر بر ساعت

شاهد ۱۹۱

ماموریت: شناسایی و مراقبت رزمی
برد عملیاتی: ۱۵۰۰ کیلومتر
مداومت پروازی: ۵/۴ ساعت
وزن برخاست: ۵۰۰ کیلوگرم
ارتفاع پروازی: ۳۵ هزار پا
بیشترین سرعت: ۳۵۰ کیلومتر بر ساعت

شاهد ۱۸۱

ماموریت:
شناسایی و مراقبت رزمی
برد عملیاتی:
۱۲۰۰ کیلومتر
مداومت پروازی:
۱۳ ساعت

شاهد ۱۶۱

ماموریت: شناسایی و مراقبت رزمی
برد عملیاتی: ۱۵۰ کیلومتر
مداومت پروازی: ۲ ساعت
وزن برخاست: ۱۷۰ کیلوگرم
ارتفاع پروازی: ۲۶ هزار پا
بیشترین سرعت: ۱۳۵ کیلومتر بر ساعت

نخستین چالش مان،
نداشتن مرجع و
منبع مکتوب بود.
یعنی ما برای تولید
این اثر نمی‌توانستیم
از منبع مشخصی
اقتباس کنیم، پس
باید خودمان مرجع و
منبع تولید می‌کردیم
که برای این موضوع
هم باید به سراغ افراد
دخیل در توسعه
خانواده پهلادها
شاهد می‌رفتیم.
برخی از این عزیزان به
دلایل مختلفی تمایل
به حضور در مقابل
دوربین نداشتند و ما
باید به هر ترتیبی که
ممکن بود رضایت آنها
را جلب می‌کردیم

گفت وگویی «ایران» با تهیه‌کننده و کارگردان مستند پرچمدار؛

ساخت پرچمدار باعث انقلاب فکری ام شد!

● گفت و گو

عملیاتی پهلاد ایفا می‌کند و هرچه جلوتر می‌رفتیم این نقش پررنگ‌تر می‌شد که از نگاه ما بعنوان ناظر بیرونی بیانگر تغییر نگاه جدی و جهش قدرت پهلادی ایران بود. مجموع این وقایع و گزاره‌های پرتعداد حوزه پهلادی از مقطع اسفند ۹۷ تا اسفند ۱۴۰۰ که در آنها مرتباً با کلیدواژه «پهلادها شاهد» مواجه بودیم، ما را به این سمت سوق داد که دست به ساخت مستندی با این موضوع بزنیم.

**ایران: چرا فاصله بین ایده اولیه و شروع کار یک
وقفه ۳ ساله وجود داشت؟**

شلتوکی: چند عامل در این وقفه دخیل بود؛ نخست آنکه در این حوزه هیچ منبع و مرجع عمومی وجود نداشت، در واقع ما تا پیش از مرحله پیش تولید مستند، هیچ منبع جامع و کاملی برای تحقیق در اختیار نداشتیم. علت دیگر این بود که از انتهای سال ۹۸ با همه‌گیری ویروس کرونا مواجه بودیم که شرایط خاصی را بر جامعه تحمیل کرده بود و از آنجا که ما برای تحقیق نیاز به گفتگوی حضوری با افراد دخیل در حوزه پهلاد داشتیم، عملاً به دلیل شرایط خاص آن دوران این امکان برای ما فراهم نبود.

علت سوم، بی میلی مجموعه‌های مختلف برای سرمایه‌گذاری در ساخت چنین اثری بود چراکه تقریباً تا سال ۱۴۰۱ می‌توان گفت هنوز بخش‌های مهمی از کشور و همچنین جامعه، ابعاد مختلف قدرت پهلادی جمهوری اسلامی ایران را درک نکرده بودند و در پاسخ به آنچه ما برای آنها از اهمیت این حوزه توضیح می‌دادیم با مخالفت می‌کردند و یا نهایتاً سکوت!

آیین رونمایی و اکران مستند سینمایی پرچمدار که روایتی از قدرت پهلادی ایران در حوزه خانواده پهلادها شاهد است امروز برگزار می‌شود، این اثر که در سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) تولید شده است به بیان وجوه ناگفته‌ای از روند شکل‌گیری قدرت پهلادی ایران می‌پردازد که تا پیش از این برای عموم مردم و حتی اهالی فن و رسانه ناشناخته بوده است.
محمد شلتوکی که خود سالهاست در حوزه امنیتی و دفاعی فعالیت رسانه‌ای دارد، تهیه‌کننده و کارگردان این فیلم مستند است که به صورت توأمان نویسندگی و همچنین روایتگری فیلم را نیز برعهده داشته. با او به گفتگو نشستیم تا درباره روند تولید این اثر بیشتر بدانیم.

آنچه که در روزهای بعد از این رزمایش دیدیم، بیشتر ما را شگفت‌زده می‌کرد و آن هم چیزی نبود جز واکنش‌های رسانه‌ها و مقامات غربی و صهیونیستی درباره آنچه که در رزمایش الی بیت المقدس ۱ دیده بودند و در مطالبشان به صراحت از وجه جدید قدرت نظامی ایران در حوزه پهلادی می‌گفتند. این مقطع را می‌توان نقطه مبدأ و خلق ایده تولید مستند «پرچمدار» عنوان کرد چراکه مجموع عواملی که عرض کردم باعث شد تا در ماه‌های آتی وقایع حوزه پهلادی را با وسواس و دقت بیشتری دنبال کنیم.

در مقطع بعدی یعنی در ۶ ماهه نخست سال ۹۸ هم باز شاهد اتفاقاتی بودیم که ما را بیشتر به سمت تولید این اثر سوق می‌داد و آن هم مجموعه اقداماتی بود که در چارچوب استراتژی مقاومت فعال در محور مقاومت دنبال شد و ما باز شاهد این بودیم که نقش اساسی را در این اقدامات

**ایران: بعنوان نخستین سوال، چگونه شد که
موضوع پهلاد و خانواده پهلادها شاهد را برای
ساخت فیلم مستند انتخاب کردید؟**

شلتوکی: بسم الله الرحمن الرحیم- دقیقاً به خاطر دارم که واپسین روزهای اسفندماه سال ۱۳۹۷ بود و در آستانه عید نوروز قرار داشتیم که به یکباره با برگزاری رزمایش پهلادی «الی بیت المقدس ۱» نیروی هوافضای سپاه در منطقه خلیج فارس مواجه شدیم؛ آنچه که در این رزمایش ارائه شده بود با آنچه که ما بعنوان ناظران بیرونی تا آن زمان از توانمندی‌های پهلادی کشور سراغ داشتیم، بسیار متفاوت بود. آن روزها و در آن رزمایش با صحنه‌هایی مواجه بودیم که تا پیش از این هیچگاه دستکم ما ندیده بودیم چراکه صحبت از عملیات همزمان بیش از ۵۰ فروند از پهلادها شاهد بود.

با اینحال در انتهای سال ۱۴۰۰ با تمایل دوستان در مجموعه خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) و همچنین موسسه ایران ما توانستیم کار را آغاز کنیم.

ایران: علت انتخاب نام پرچمدار برای این مستند چه بود؟

شلتوکی: مستحضرید که در کشور ما در حوزه پرنده‌های بدون سرنشین خانواده پهپادهای مختلفی توسعه پیدا کرده است. خانواده پهپادهای مهاجر، ابابیل و شاهد سه خانواده پهپادی اصلی تولید شده توسط جمهوری اسلامی ایران هستند، اما همانطور که خدمت شما عرض کردم، در مجموعه وقایع و اتفاقاتی که ما طی سال‌های ۹۷ تا ۱۴۰۰ رصد می‌کردیم، کلیدواژه «پهپادهای شاهد» پرتکرارترین واژه‌ای بود که ما با آن مواجه بودیم. در حقیقت ما به عینه می‌دیدیم که پهپادهای ایران در دنیا را با شاهد می‌شناسند. ناظران داخلی و خارجی، پژوهشگران، اندیشکده‌ها و حتی مقامات غربی و صهیونیستی وقتی می‌خواستند درباره پهپادهای ایرانی صحبت کنند، همواره به شاهد اشاره می‌کردند که این گزاره را در ذهن ما ایجاد کرده بود که پرچم پهپاد ایران در دنیا را «شاهد» بالا نگه داشته است. این موضوعی بود که در آن مقطع در ذهن ما بود، موضوعی که کمی بعد و در سال ۱۴۰۱ با ماجراهایی که در جنگ اوکراین پیش آمد درستی آن به اثبات رسید. پرچمدار در حقیقت اشاره دارد به پرچمدار بودن خانواده پهپادهای شاهد که موضوع مستند ما هستند.

ایران: برگردیم به همان مقطع اسفند ۱۴۰۰ که تصمیم به تولید کار گرفتید؛ طبعاً ساخت یک فیلم با چنین موضوعی، بدون چالش نیست، از آنها برایمان بگویید.

شلتوکی: نخستین چالش مان، نداشتن مرجع و منبع مکتوب بود. یعنی ما برای تولید این اثر نمی‌توانستیم از منبع مشخصی اقتباس کنیم، پس باید خودمان مرجع و منبع تولید می‌کردیم که برای این موضوع هم باید به سراغ افراد دخیل در توسعه خانواده پهپادهای شاهد می‌رفتیم. برخی از این عزیزان به دلایل مختلفی تمایل به حضور در مقابل دوربین نداشتند و ما باید به هر ترتیبی که ممکن بود رضایت آنها را جلب می‌کردیم.

چالش دیگرمان، بحث‌های امنیتی و حفاظتی بود. ما برای تولید این اثر با ۱۱ نفر از عزیزان دخیل در فرآیند شکل‌گیری و رشد قدرت پهپادی سپاه مصاحبه کردیم که چهره ۵ تن از این افراد به دلیل مسائل امنیتی نباید مشخص می‌شد، همین موضوع برای ما در فرآیند تولید و نورپردازی ایجاد چالش می‌کرد چراکه لوکیشن ضبط ما در محیط باز بود و برای نورپردازی جهت مشخص نشدن چهره این عزیزان حتماً می‌بایست ضبط مصاحبه‌ها در شب صورت می‌گرفت که ما گاهی تا ساعت ۴ بامداد درگیر ضبط مصاحبه‌ها باشیم.

ایران: شما بعنوان تهیه‌کننده و کارگردان مستند پرچمدار تا پیش از این عمدتاً بعنوان فردی شناخته می‌شدید که بیشتر درباره ابعاد فنی تسلیحات و تجهیزات نظامی صحبت می‌کردید، در واقع کارکنر شما بیشتر فنی-نظامی است، اما وقتی مستند پرچمدار را می‌بینیم، میزان فکت‌های فنی که در آن وجود دارد از آنچه که از شما انتظار می‌رود کمتر است، پاسخ‌تان به این نقد چیست؟

شلتوکی: نکته شما کاملاً درست است، اما حتماً نیاز به یک توضیح تکمیلی از جانب بنده دارد. سالهاست که بنده در رسانه مشغول به فعالیت هستم و فعالیت من نیز منحصر به حوزه امنیتی و دفاعی بوده است. نگاه بنده طی این سالها همواره نگاهی میلیتاریستی و فنی به این حوزه بوده و عمدتاً به تشریح و تبیین ابعاد توانمندی فنی و تجهیزاتی کشور در حوزه نظامی پرداخته‌ام، یعنی بعنوان مثال درباره یک پهپاد به بیان برد و طول و عرض و وزن و مداومت پروازی و تعداد بمب و اینگونه مسائل توجه کرده‌ام، اما من می‌خواهم اکنون پس از ۱۲ سال فعالیت در این حوزه به صراحت این را بگویم که ساخت مستند پرچمدار باعث یک انقلاب

فکری در من شد!

بینید در بدو ورود به مسیر ساخت این فیلم، دیدگاه من کاملاً یک دیدگاه میلیتاریستی بود، یعنی با این نیت آمده بودم که خانواده پهپادهای شاهد و فناوری‌های مربوط به آن را معرفی کنم؛ اما وقتی که در دل کار رفتیم و با افراد مختلف نشستیم و صحبت کردیم، دیدیم که چه قصه‌ها و داستان‌های نابی در لایه‌های زیرین این توانمندی نهفته است که هرکدام از آنها درسی است بزرگ برای مسائل این روزهای کشور.

آن انقلاب فکری که گفتم اینجا شکل گرفت؛ یعنی با خودم به این نتیجه رسیدم که اگر نگویم طی این سالها راه را اشتباه رفته‌ایم، ولی دستکم دچار یک غفلت بزرگ از یک موضوع مهم و اساسی شده‌ایم و آن موضوع مهم چیزی نبود جن، فرآیند رسیدن به توانمندی چراکه درس‌های اصلی در این فرآیند و مسیری طی شده نهفته است که اگر به خوبی درک شوند، در همه حوزه‌ها -نه فقط نظامی- می‌تواند بکار گرفته شود و مثل پهپاد باعث افتخار و سربلندی ما شود. به همین دلیل بود که تصمیم گرفتیم مسیرمان را از آن چیزی که ابتدا در ذهن می‌پروراندیم تغییر دهیم و اثری بسازیم که درس‌مدیریتی در آن نهفته باشد.

ایران: آنطور که در تیزرهای مستند، پیداست گویا به ماجرای حضور پهپادهای شاهد در جنگ اوکراین هم پرداخته‌اید.

شلتوکی: بله، تقریباً چند ماهی از شروع کارمان نگذشته بود که با موضوع حضور پهپادهای شاهد در جنگ اوکراین و خط‌رسانه‌ای و فشاری که غربی‌ها علیه کشور به راه انداخته بودند مواجه شدیم، موضع رسمی کشور و دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران هم این بود که ماجرای فروش پهپادهای شاهد به روسیه، مربوط به پیش از آغاز جنگ اوکراین بوده؛ این موضوع برای

کسانی که حوزه روابط نظامی ایران و روسیه را دنبال می‌کنند کاملاً مشخص و پذیرفته شده بود اما با اینحال به ذهن مان رسید بهتر است برای این موضع اعلامی ایران، سندی ارائه کنیم و بحمدالله با آرشو خوبی که در اختیارمان قرار گرفت توانستیم سند این موضوع را در فیلم استفاده کنیم.

ایران: به مسکو هم سفر کردید.

شلتوکی: سفر ما به مسکو در چارچوب دعوت وزارت دفاع روسیه برای شرکت در نمایشگاه نظامی ۲۰۲۳ بود که از این فرصت برای تولید بخش‌های مربوط به جنگ اوکراین مستند استفاده کردیم و همچنین در نمایشگاه نظامی نیز باز با اقبال عجیب کشورها نسبت به پهپادهای شاهد مواجه بودیم. حتی در این نمایشگاه چند کشور از جمله چین هم اقدام به کپی برداری از شاهد ۱۳۶ ایران کرده بودند که حتی خودشان هم نسبت به این موضوع معترف بودند.

ایران: به نظر شما در حوزه پهپاد کشتش کار بیشتر وجود دارد و یا اینکه خودتان برنامه‌ای برای تداوم این موضوع دارید یا اینکه به همین مقدار کفایت؟

شلتوکی: کفایت؟ (باخنده) ما طی تولید این اثر بیش از ۲۲ ساعت مصاحبه از افراد مختلف گرفته‌ایم که همگی دارای مطالب بسیار خوب و دیدنی است. این درحالی است که کل زمان مستند ما ۶۰ دقیقه است، یعنی بخش اعظمی از مصاحبه‌ها را استفاده نکرده‌ایم. ایده‌هایی برای کارهای دیگر در ذهن داریم، اما در حال حاضر آنچه در اولویت قرار داده‌ایم تبدیل این مصاحبه‌ها به یک کتاب جامع بعنوان یک مرجع در حوزه پهپاد است تا اگر دیگر عزیزانی تمایل به تولید اثر داشتند، دیگر با آن چالش نخست ما یعنی عدم در اختیار داشتن مرجع متنی و مکتوب مواجه نباشند.

ایران: سخن پایانی

شلتوکی: من حتماً باید خارج از تعارفات معمول و مرسوم، از سردار حاجی‌زاده گرانقدر فرمانده محترم نیروی هوافضای سپاه تشکر صمیمانه کنم چراکه در تمام مراحل تولید فیلم، این سردار عزیز همواره حامی و پشتیبانمان بودند و از همه مهم‌تر برای اینجانب، اعتماد ایشان به جوانان برای ساخت این اثر بود؛ شاید گفتنش خالی از لطف نباشد که بجز یک یا دو نفر، تقریباً تمام تیم تولید ما جوانان دهه هفتادی و دهه هشتمادی بودند که انصافاً صادقانه و خالصانه پای کار بودند و زحمت اصلی تولید این اثر را آنها کشیدند. سخن آخر هم خطاب به دوستان و همکارانی است که در حوزه رسانه و اطلاع‌رسانی کشور فعال هستند؛ آنها که بنده را می‌شناسند می‌دانند که با بیان جملات شعاری چندان میانه‌ای ندارم پس با این رویکرد به همکارانم توصیه می‌کنم که نیروهای مسلح کشور را دریابیم! امروز در مجموعه نیروهای مسلح ما کلکسیونی از افتخارات وجود دارد که هرکدام از آنها می‌تواند محملی برای تولید ده‌ها اثر هنری و رسانه‌ای باشد، آثاری که هرکدام حرفی برای گفتن داشته باشد که آن حرف‌ها گره‌ای از کار ملت شریف ایران باز کند.

برش

● ●
سفر ما به مسکو در چارچوب دعوت وزارت دفاع روسیه برای شرکت در نمایشگاه نظامی ۲۰۲۳ بود که از این فرصت برای تولید بخش‌های مربوط به جنگ اوکراین مستند استفاده کردیم و همچنین در نمایشگاه نظامی نیز باز با اقبال عجیب کشورها نسبت به پهپادهای شاهد مواجه بودیم. حتی در این نمایشگاه چند کشور از جمله چین هم اقدام به کپی برداری از شاهد ۱۳۶ ایران کرده بودند که حتی خودشان هم نسبت به این موضوع معترف بودند

در ستایش ضلع سوم اقتدار

یادداشت / حمزه پاریاب

از اولین فراگ‌ها و اسکادها، راهی دور و دراز، در زمانی کوتاه طی شد تا رسیدیم به فتاح‌ها و خیبرشکن‌ها و ابومهدی‌ها و روزی دیگر با قایق‌های عاشورا، فریاد الله اکبرمان به آسمان بلند بود تا "سانگاری"‌ها و "ساموئل رابرتز" اجازه جولان در خلیج همیشه فارس نیابند و مهاجرها با هزار سلام و صلوات از زمین بلند می‌شدند تا در زمانی کوتاه، شاهد‌ها و غزه‌ها زیانزد خاص و عام شوند.

حالا و به برکت آن مجاهدت‌ها، شهادت‌ها و ایثارها، مردم ایران عزیز و سربازان اشغالگر غربی و عبری در هر نقطه‌ای از جهان، هر پرنده بدون سرنشینی را که در آسمان می‌بینند، هر نقطه و مختصات غیرخودی که در اسکوپ رصد می‌کنند و هر صدایی که سکوت شبهای پروا همه شان را می‌شکند، آنها را به یاد پهپادهای ایرانی و برادرانشان در جغرافیای مقاومت می‌اندازد.

همین اقتدار، همین به قول معروف تکنولوژی و همین تجهیزات و هزاران همین مهم دیگر، موجب شد تا اغیاری که تا دیروز، به تمسخر و طعنه از پهپادهای ایرانی سخن می‌گفتند، امروز بدون شنیدن صدا و دیدن تصویری از آن، احساس رعب و وحشت کنند و از اندیشکده‌ها و پژوهشکده‌هایشان بخوانند راه حلی برای این قدرت روزافزون و پایان‌ناپذیر جمهوری اسلامی ایران بیابند که انتهای این راه حل‌های جدید نیز به تکرار تحریم‌های اقتصادی بی‌فایده ختم شده است. چه اعتراف تلخ و شیرینی برای دشمنان و دوستان سپاه.

از طرح‌های ساده و پروازهای چند صدمتری آغازین جنگ تحمیلی تا تلاش‌های منجر به ساخت پرنده‌هایی بمب‌افکن، انتحاری، شناسایی و جنگال با برد هزاران کیلومتر، رنج دوران برده ایم اما همان امام روح‌الله که راه عزت و ماندگاری را حرکت در راه خدا می‌دانست، برایمان اثبات کرد که عاقبت، آنهایی که پیروزند که از اهالی "استضعفوا فی الأرض" باشند و این نسخه گرانقدر همچون هوایی تنفس می‌کنیم، ساده اما حیاتی است. یادمان نرود که اگر تا دیروز موشک‌های بالستیک و قایق‌های تندرو، دو ضلع مهم قدرت دفاعی جمهوری اسلامی ایران و ابزاری موثر برای اعمال بد قدرت در استراتژی Anti Access محسوب می‌شدند، پهپادها ساختار شکنی کرده و در عرض یک دهه، به ابزاری موثر، ارزاتر و متنوع‌تر برای اعمال و اعلام اقتدار نظام در زمین و آسمان، در ایران و منطقه مبدل شدند.

در این راه، بارها و بارها شکست خوردیم و بلند شدیم چرا که رهبر عزیزمان، همچون حضرت روح‌الله، این کلام حق را متذکرمان شد که می‌شود و می‌توانیم و تا روزی که فرزند برومند فاطمه (س) پس از قرن‌ها غیبت ظهور کند، نباید بگذاریم جنگ حق و باطل موجب تحقیر و زنجیر شدن ملت‌های مستضعف جهان شود و در این مسیر، حتماً تسخیر آسمان با پرنده‌های بدون سرنشین ایرانی، عنصری سرنوشت‌ساز خواهد بود. این چنین بود که سربازان جوان خمینی عزیز و یاران گوش فرمان امام خامنه‌ای، جلوه‌ای از قدرت نظامی را در موشک‌ها و پهپادهای ایرانی نشان دادند که تا بحال در هیچ ملت و ارتش مسلمانی دیده نشده بود و چون می‌دانیم و می‌دانستند همه چیز از درون آغاز می‌شود. حتی قدرت مادی - پس صدها و هزاران محصول برگرفته از این اعتقاد، گسیل آسمان و دریا و زمین شد که می‌توان برخی از اولین‌ها را در مستند مشاهده و تحسین کرد.

ما به افتخار همان سپاه، به افتخار همان رزمنده و دانشمندی از نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و به افتخار همان فرماندهان سبزیپوش، باز هم خواهیم ایستاد که هیچگاه یادشان نمی‌رود "کل یوم عاشورا" و این بار، لشکر مظلومان و مستضعفان عالم با تکیه بر ایمان و در دست داشتن ماشه موشک‌ها و پهپادهای ایرانی خود منتظر ظهور موعود هستی است تا نقش تاریخی خود را به بهترین وجه، ایفا کند: انشاء الله.

شاید نیاز باشد روایت‌ها از علل، اثرات و افتخارات دستیابی کشورمان به تنوع و تکراری قابل تحسین از پرنده‌های بدون سرنشین را، این بار از زوایای و درجه‌ای متفاوت بنگریم. چه خوب گفته و نوشته‌اند که باریتعالی، آنگاه حکمرانی جهان و جهانیان را به دستان کسی می‌سپرد که ۳۱۳ نفر از یارانش پیش از آن که اصالتاً مبعوث الهی باشند، امین مردمان همان سرزمین‌ها هستند و اگرچه محبت، مردمداری، انصاف، پاک‌اندیشی و دیگر ویژگی‌های انسانی را جلوه‌گر خواهند بود اما در مقابل چپاول، زورگویی و ناجوانمردی، سر تعظیم فرود نخواهند آورد.

اینچنین بود که دفاع مقدس تبلور مردمان پاک شد که در میان آنهمه تیر و خمپاره و میگ و هارپون که همچون همهمه «هبل»‌ها و «عزی»‌ها، تلاش می‌کردند انسان را به پرستش و اتکا فرایخوانند، گزیده و مختصر، ابتدا به دنبال مکارم اخلاق بودند و آنگاه با تکیه بر همان پروردگار، به سراغ خواستن و توانستن رفتند.

دیری پایید که آن صفوف موحدان، جایگاه خویش را باز یافت و بر دشمن بعثی و شرق و غرب، به بهترین وجه تفهیم کرد که می‌شود زلزلال و عاشورا و مهاجر ساخت، اما "و ما رمیت اذ رمیت" را فراموش نکرد. دفاع، برای چنین مردمانی مقدس توصیف می‌شد که ضمن تلاش برای قرابت بیشتر میان بنده و معبود، دست به ساخت تجهیزات زد که نسخه اصلی‌اش را همان نگار به مکتب نرفته برایشان بیش از هزار سال قبل نوشته بود و حالا، یک روز از آن حسن طهرانی مقدم ظهور می‌کرد و صنعت موشک را بومی‌سازی می‌کرد و روز دیگر امیرعلی حاجی‌زاده برای دفاع از بهترین مردمان، پهپادها را روانه آسمان. همت آن و این نسل، بردفاع از اسلام و انقلاب و این خاک گلگون بود و مگر نه این که اگر می‌خواهیم فریاد بزنیم: "جهزوا ملاجئکم"، لازمه‌اش "و أعدوا لهم ما استطعتم من قوّة و من رباط الخیل" است!؟

اینچنین بود که دفاع مقدس تبلور مردمان پاک شد که در میان آنهمه تیر و خمپاره و میگ و هارپون که همچون همهمه «هبل»‌ها و «عزی»‌ها، تلاش می‌کردند انسان را به پرستش و اتکا فرایخوانند، گزیده و مختصر، ابتدا به دنبال مکارم اخلاق بودند و آنگاه با تکیه بر همان پروردگار، به سراغ خواستن و توانستن رفتند

